

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-g02-shoot-d1e148016.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Grundtvig:

Jeg skal begynde med at tiltræde, hvad den sidste ærede Taler sagde om Navnet, der vilde være bedst, dersom Indretningen med Meddomsmænd skulde indføres hos os; thi „Nævninger“ er aabenbart ikke et Ord, der udtrykker det Allermindste om Meningen, og det vil falde Folket fremmed. Derimod er „Sandemænd“ aabenbart et Ord, der vel maaskee ikke mere bruges iblandt Folket undtagen paa Bornholm, hvor det imidlertid bruges, ligesom ogsaa i Slesvig, og som lettelig vil forstaaes over hele Landet, da det ikke blot hentyder paa Sandheden, men ogsaa betegner, hvad der skal skee; thi at „sande“ er at bekræste, og vil i denne Henseende ogsaa ganske svare til det fremmede „Jury“. Men derimod er jeg langt fra at kunne tiltræde den sidste ærede Talers Mening om, at det skulde være noget Galt at tænke paa Indførelsen eller dog, for ikke at gjøre ham Uret, da han forklarede og viste, synes mig, med meget Skjel, at det var Noget, at der i og for sig selv var ganske ønskeligt, men at der skulde være nogen Fare eller Betænkelighed ved at gjøre Prøven. Naar den ærede Taler især støttede denne sin Formening paa, at Taleren ikke her vilde blive om den engelske, men om den franske Indretning, kan det gjerne være, at han har Ret i, at man i Udvalget mere har tænkt paa den franske (Flere Stemmer: Nei!) end paa den engelske; men jeg maa dog erindre om, at Udvalgets ærede Ordfører forleden Dag protesterede imod den Formening af den samme ærede Taler og erklærede, at han for sin Part havde havt den engelske Indretning for Øie. Derved vil da altsaa bortfalde det Meste af hvad den ærede lovkyndige Taler har indvendt mod Indretningens Brug hos os, medens det bestandigt vil staae fast, hvad han ogsaa forresten erkjendte, at det er langt fra, at Retstilstanden er saaledes, som den ærede Justitsminister syntes at forudsætte, hos os for nærværende Tid, at vi skulde være bange for en Forandring. Det er ganske vist, som den sidste ærede Taler anmærkede, at der vistnok hos os ikke er nogen Fare for forholdsviis, at den Uskyldige skal komme til at lide, man snarere Fare for, at den Skyldige skal slippe ganske fri, eller selv at Folket finder sig meget uhyggeligt stemt ved det Selskab, det bestandigt maa bevæge sig i. Hvad nu Udvalgets Forslag selv angaaer, da har ogsaa den forrige lovkyndige Taler allerede bemærket, at man maatte vel bruge et andet Ord end „Misgjerninger“, men saameget maa jeg dog herved bemærke, at derved er dog allerede gjort et Skridt, der fører os bort fra hvad den ærede Taler udtrykkeligt sagde, var Tilfældet i Frankrige, hvordet ikke bestemmes efter Forbrydelsen, hvilke Sager der skulde afgjøres paa denne Maade, men efter Størrelsen af den Straf, Loven derfor har fastsat. Jeg skulde mene, at Udtrykket „Æres- Livs- og Frihedssager“ vilde vel føre os lidt nærmere til Maalet. Jeg skal ikke indlade mig videre i en Sag, der ikke ligger mig saa ganske nær, skjøndt den dog paa Menneskelighedens og Retspleiens Vegne aldrig har været mig fremmed, men jeg maa dog anmærke, at hvad Offentlighedens og Mundtlighedens Grundsætning angaaer, da synes mig, at den ialtfald skulde ikke blot udtrykkes paa Skraa, om jeg saa maa sigt, eller blot finde et Sted u Grundloven, hvorfra den ved Slutning kunde udledes, men at den bestemt burde udtales i Grundloven, Noget, som man ogsaa saameget mere maatte vente i Danmarks Grundlov, som det jo er vist, at hvad der af Offentlighed og Mundtlighed har fundet Sted hos os, i Høiesteret, har fuldelig beviist sin Gavnlighed fremfor Alt til at bevare og vedligeholde Tilliden hos Folket til Retfærdighedens Haandhævelse. At dette ogsaa var Tilfældet lige fra Begyndelsen, seer man især deraf, at i det bekjendte engelske Nidskrift om vore Forhold strax efter Enevoldsmagtens Indførelse, der nævnes